

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Forordning anlangende Overdaadigheds
Indskrænkning i Bonde-Standen i Danmark
og Norge. Christiansborg Slot den 12te Martii
1783.

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : trykt hos Peter Marqvart
Høpfner, [1783]

Fysiske størrelse | Physical extent:

[7] s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Sporobolus rugosus
Candolle's *Fachschreibung*
i. *Goudotiana*.

Dec 12. Mar 1883.

A. G. 38702 40

436b.

A bis, 38702
40

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

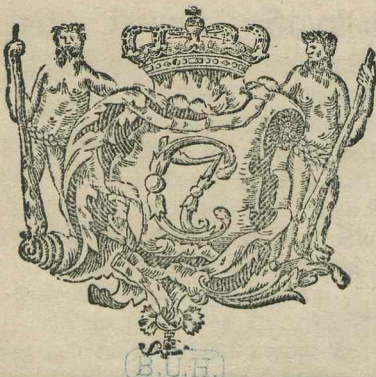

130022499778

UB-books
Bibl. Dan. II
Sp. 1079

Forordning,
anlangende
Overdaadigheds Indskrænkning
i Bønde = Standen
i Danmark og Norge.

Christiansborg Slot den 12te Martii 1783.

Kjøbenhavn,
trykt hos Directeur Peter Marqvart Hopffner, Hans Kongelige
Majestæts Bogtrykker.

1800

...

...

...

...

...

...

...

...

...

i Christian den Syvende, af Guds Raade,

Konge til Danmark og Norge,

de Benders og Gothers, Hertug

udi Slesvig, Holsten, Stormarn, Dit-

mercken og Oldenborg; Giøre alle bitterligt:

Alt, da Vi ere komne i Erfaring om, hvorledes Overdaa-

dighed i Bondestanden paa nogen Tiid haver tiltaget, saa-

vel i Bort Rige Danmark som Norge, deels i Mad og

Drikke deels i Klædedragt, saa at Bønderne ikke lade sig noie

med de Ting, som Landet frembringer, men skal paa sine

Steder være yppige med Wiin og Caffe og Klæder af frem-

mede Toier at bruge, hvorved denne Stand forarmes og

Pengene til Fremmede udgaær af Landet;

Dg Vi, til at forekomme Overdaadighed overalt i

Bore Riger og Lande, have ladet udgaae Bores allernaadigste Forordning af 20de Januarii sidstleden, saa have Vi og til at forebygge sig skadelig Udsælsed i Bondestanden hers med allernaadigst villet byde og befale:

I.

Til Bonde-Bryllupper, hvorunder tillige skal forstaaes Faste-Møllere og Kroemænd, maae ey være meere end 32 Personer af begge Kion, unge og gamle, Brud og Brudgom, deres Forældre, Slægt og Venner med indbegrebne; Der maae ey gives meere i det høyeste end 4re Ketter Mad, og maae aldeles ey hverken Biin eller Caffe der forbruges; Skulle nogen sig herimod forsee, da skal Brudeparret betale i Mulct 2 Mark for hver Person der meere er til Brylluppet end de fornævnte 32 Personer, og skal Sognefogderne i Danmark og Lehnsmændene i Norge hermed have Indseende, og strax melde det for Herreds- og Birkfogeden eller Sorenskriveren, som, efterat Sagen Gieste-Rets-vits er undersøgt og rigtig befunden, dommer Brudeparret i den fornævnte Mulct, den halve Deel af Mulcten til Sognets Fattige og den anden halve Deel til Sognefogeden og Lehnsmændene, eller hvem anden der er Angiver, naar disse ey ere det, hvilken Dom sendes Amtmanden til Approbation, og naar den er erholdet, kan samme uden viidere Appel exequeres. Dersom til noget Bondebryllup enten skulle gives meere end 4re Ketter Mad, eller bruges Biin og Caffe, da skal Brudeparret derfor betale i Mulct 8 Skilling for hver Person som er til Brylluppet, hvormed Sognefogeden og Lehnsmændene have Indseende, saaledes som foran er sagt, og deeles denne Mulct da paa samme Maade.

Ligeledes skal og al Biin og Caffe være forbuden ved Barseler, Børnedaab, Kirke-Gang og Liigsfærd, og maae i saa Tilfælde ingen Mad gives uden til Udenbyes-Folk, alt
under

under Straf af 1 Rigsdaler for hver Gang herimod handles, med hvilke Boder det forholdes som tilforn sagt er, ligesom der i øvrigt ingen Sammenkomster ved slige Leiligheder maae være, saa ville Vi og, at al Caffe=Drikken blandt Almuen paa Landet skal være forbuden.

2.

Jngen Bonde-Bryllup maae holdes meere end een Dag, dog tillade Vi, at 16 af Bryllups=Giesterne maae 2den Dagen komme tilfammen om Aftenen Klokken 6 og dandse til Midnat, dog uden at maae sættes til Bords.

Dersom noget Bonde-Bryllup skulle holdes meere end een Dag, da skal Brudeparret betale en Mulct fra 2 til 20 Rigsdaler, som Amtmanden fastsætter uden viidere Appæl for hver Dag Brylluppet holdes meere end een Dag, og skal saavel Sognesogderne som Lehnsmændene hermed have Indseende, da Boderne deeles paa den i 1ste s. anførte Maade, ligesom det og med Executionen saaledes forholdes.

3.

Jngen af Bondestanden paa Landet ung eller gammel, gift eller ugift, maae bære andre Klæder end af hiemmegiort Løi, som Badmel, Bærken og andet deslige; Qvindfolkene maae aldeles ey bære Silketrøyer eller Skjorter, eller Silke-Tørklæder, dog maae de bære en Silkehue, og Trøye og Skjort af Kram=Løi, og Bonderne ligeledes bære en Trøye eller Vest af Kram=Løi, og skal Sognesogederne og Lehnsmændene enhver for sit Sogn og District hermed have

Indseende. Skulle nogen Bonde, Mandfolk eller Fruentimmer herimod handle og fremkomme enten i Kirke til Offers, til Bryllup, eller i nogen anden Forsamling, anderledes klædt end her anordnet er, da bøde den Person for hver Gang hans Brost saaledes findes 16 Skilling Dansk, den $\frac{1}{4}$ Deel deraf til Sognefogederne og Lehnsmændene, og de øvrige $\frac{1}{4}$ Deele til Sognets Fattige, hvilke Sognefogederne og Lehnsmændene oppebærer, og de tre fjerde Deele deraf til Sognets Fattig=Casse betaler. Men skulle de Skyldige ei i Mindelighed ville betale, da melde de det for vedkommende Herredsfoged, Birkfoged eller Sorenskriver, hvilke dermed omgaaes som i 1ste Artikel sagt er; og skulle nogen for sig Brøde tvende Gange være mulcteret og lade sig 3die Gang finde i saadan Brost, da skal den Person, andre til Exempel gaae sidst til Offers, naar heele Meenigheden har offret, med mindre han eller hun forandrer sin Dragt og ikke lader sig see meere i forbudne Klæder, hvilket Sognefogederne, Lehnsmændene og i fornøden Tilfælde Børes Fogeder have at holde over.

Denne Børes Forordning skal oplæses 2 Gange om Aaret af Prædikestoelen, den anden Sondag efter Advent og den første Sondag efter Trinitatis, da de som det Aar have betalt Bøder navnlig oplæses, da Præsten tilføjede forklarer, hvorfor dette er befaleet, og hvormeget denne Befalings Efterlevelse er til Almens eget sande Beste.

Thi byde Vi og befale hermed allernaadigst Børes Grever, Stiftbefalingsmænd, Frieherrer, Biskopper, Amtmand, Landsdommere, Laugmænd, Præsidenter, Borgemeistere og Raad,

Raad, Fogeder og alle andre, som denne Bores Forordning under Bort Cancellie-Segl tilskiffet vorder, at de den paa behørigte Steder til alles Efterretning strax lade læse og forkynde.

Givet paa Bort Slot Christiansborg udi Bores Kongelige Residence-Stad Kiøbenhavn den 12te Martii 1783.

Under Vor Kongelige Haand og Signet.

Christian R.

J. G. Moltke,

Luxdorph,

P. Aagaard,

These books are all new, and have been printed
under the immediate supervision of the
author, and are all of the best quality.
They are all of the same size, and are
bound in the same style.

And a few more, bound in cloth.

Christian R.

J. O. Moline

London: R. Agnew & Sons

